

בבית המשפט העליון

רע"א 7281/19

לפני : כבוד השופטת יי וילנר

המבקשת : הרשות הפלסטינית

נ ג ד

המשיבות : 1. אינס ניצה מנטין
2. מדינת ישראל (פורמלית)

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ברצ"פ 59794-06-19 מיום 24.9.2019, שניתנה על-ידי כב' השופטת העמיתה ש' דותן

בשם המבקשת : עו"ד ירון לביא ; עו"ד יוסף ארנון

בשם המשיבה 1 : עו"ד ענת גינזבורג

בשם המשיבה 2 : עו"ד נעמי זמרת

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת העמיתה ש' דותן) ברצ"פ 59794-06-19 מיום 24.9.2019, בגדרה נדחתה בקשת רשות ערעור שהגישה המבקשת, היא הרשות הפלסטינית (להלן: הרשות), על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט העמית מ' טובל) בעש"א 4113-09-18 מיום 26.5.2019. בעיקרו של דבר, בית משפט השלום דחה בפסק דינו שני ערעורים על החלטות כב' רשם ההוצאה לפועל א' אשר בתיק 510055-02-18 מיום 26.6.2018 ומיום 14.3.2019, בהן נקבע כדלקמן:

(א) בהחלטתו מיום 26.6.2018 דחה רשם ההוצאה לפועל את בקשת הרשות בטענת "פרעת", לפיה היא אינה נדרשת למלא את פסק דינו של בית משפט זה (מפי כב' השופט נ' סולברג ובהסכמת כב' הנשיאה מ' נאור והשופט ע' פוגלמן) בע"א 2144/13 עזבון מנטין נ' הרשות הפלסטינאית (6.12.2017) (להלן: ע"א מנטין), שבו חויבה היא לשלם למשיבה 1 (להלן: המשיבה) פיצויים עונשיים בסך של 3 מיליון ש"ח. טענת ה"פרעת" אשר

העלתה הרשות כאמור נסמכה על הוראת סעיף 17(ב) לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970 (להלן: חוק הנפגעים), שעל בסיסה נטען כי המשיבה אינה רשאית לגבות מהרשות את הפיצויים העונשיים שנפסקו לזכותה, בנוסף לקבלת תגמולים מן המוסד לביטוח לאומי לפי חוק הנפגעים (להלן: ההחלטה הראשונה).

(ב) בהחלטתו מיום 14.3.2019 דחה רשם ההוצאה לפועל בקשה נוספת של הרשות, בגדרה עתרה לביטול הליכי ההוצאה לפועל נגדה, לסגירת התיק ולביטול העיקול שהוטל בגדרו על כספי המיסים שנגבו עבורה על-ידי משרד האוצר, וזאת, בין היתר, בטענה כי עומדת לה חסינות מפני הליכי אכיפה וגבייה בהיותה ישות מדינתית. יוער כי הערעור שהוגש לבית משפט השלום נסב אף על הימנעותו של רשם ההוצאה לפועל מצירופם של היועץ המשפטי לממשלה ושר האוצר להליך המתנהל לפניו, ומקבלת עמדתם ביחס לטענות הרשות בעניין גביית הפיצויים העונשיים שנפסקו לטובת המשיבה מכספי המיסים האמורים (להלן: ההחלטה השנייה).

2. לאחר עיון בבקשת רשות הערעור באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

אשר להחלטה הראשונה, שעניינה בתחולתו של סעיף 17(ב) לחוק הנפגעים על הפיצויים העונשיים שנפסקו לטובת המשיבה, הרי שאך לאחרונה קבע בית משפט זה בע"א 71/18 הרשות הפלסטינית נ' יורשי בן שלום (10.3.2021), כי הסעיף האמור (כמו גם סעיף 36 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב]) אינו חל על פיצויים עונשיים. משכך, אין מניעה לגבות את הפיצויים העונשיים שהושתו על הרשות בנוסף לתגמולים להם זכאית המשיבה לפי חוק הנפגעים (ראו: שם, בפסקאות 92-108). לא מצאתי, אפוא, לשוב ולהידרש לטענות הרשות בסוגיה זו.

3. אשר להחלטה השנייה, שעניינה בחסינות הרשות מפני הליכי אכיפה וגבייה בישראל, יצוין כי בפסיקה נקבע שחוק חסינות מדינות זרות, התשס"ט-2008 (להלן: החוק) אינו חל על הרשות באופן אוטומטי, אלא מעמדה לפי חוק זה ייקבע בכל מקרה ומקרה על-פי נסיבותיו, ובכפוף לתעודת שר חוץ (ראו: ע"א מנטין, בפסקה 51 והאסמכתאות שם; וכן דנ"א 9977/17 הרשות הפלסטינית נ' עזבון מנטין, פסקה 15 (21.4.2021)). ואמנם, סעיף 20 לחוק קובע כי "שר החוץ, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה ובאישור הממשלה וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע, בצו, כי לישות מדינית תהא חסינות לפי פרק ב' או פרק ג' לחוק זה, אף שמעמדה המשפטי הבין-לאומי אינו עולה כדי מעמד של מדינה". לשונו של סעיף 20 מלמדת, אפוא, כי תעודת שר חוץ היא תנאי להכרה בישות מדינית (שאינה מדינה לכל דבר ועניין)

כ"מדינה" לשם תחולת החוק. ברם, בענייננו, הרשות לא פעלה לקבלת תעודת שר חוץ בנוגע להליכי האכיפה והגבייה המתנהלים נגדה, וממילא אין לראות בה כ"מדינה" החסינה מפני הליכים אלה לפי סעיף 15 לחוק.

לא זו אף זו, במסגרת התביעה שהתנהלה נגד הרשות בעניין דנן התקבלה תעודת שר חוץ אשר שוללת את מעמדה של הרשות כ"מדינה" לצורך החוק, ובה צוין כי "הרשות הפלשתינאית ו/או המועצה הפלשתינאית, אינן נהנות מחסינות משיפוט בתיק הנ"ל" (ההדגשה הוספה, י.ו.). ניתן להניח כי תעודה זו יועדה אף להליכי אכיפתו של פסק הדין שניתן בתביעת המשיבה, שאם לא כן, יימצא ההליך המשפטי כולו מאוין וריק מתוכן. מכל מקום, וכפי שצוין לעיל, אם חפצה הרשות להוכיח כי תעודת שר החוץ שניתנה בהליך העיקרי אינה רלוונטית להליכי ההוצאה לפועל שבעקבותיו, כי אז היה עליה לפעול לקבלת תעודת שר חוץ בנדון – מה שלא נעשה על-ידה כאמור.

4. נוכח המקובץ, באתי לכלל מסקנה כי פסיקותיהן של הערכאות קמא, הן בסוגיות המתוארות לעיל והן ביתר הסוגיות המועלות בבקשת רשות הערעור, אינן מעוררות שאלה משפטית עקרונית אשר חורגת מעניינם הפרטני של הצדדים ואשר ראוי לה, לפי טיבה ומהותה, להתברר במסגרת בקשת רשות ערעור ב"גלגול רביעי". כמו כן, אני סבורה כי מתן רשות ערעור בעניין זה אינו נחוץ על מנת למנוע עיוות דין.

5. אשר על כן, בקשת רשות הערעור נדחית.

הרשות תישא בהוצאות המשיבה בסך של 4,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ג באייר התשפ"א (5.5.2021).

ש ו פ ט ת